

2020

Jaarplan

Gelijkwaardige participatie van mensen met een beperking in Arnhem

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
Bijlage A Ureninzet personeel.....	5
Bijlage B Overzicht samenwerking en achterban(organisaties).....	7

Inleiding

Voor Arnhem als koplopergemeente in het programma "implementatie VN-verdrag Handicap" van de VNG, zijn inclusie en toegankelijkheid prioriteiten. Hieruit is in 2019 al de Arnhemse Standaard Toegankelijkheid (AST) voortgekomen, een beleidsstuk waarin omschreven staat hoe de toegankelijkheid van gebouwen, openbare ruimte en evenementen wordt geborgd: hoe inwoners met een beperking worden betrokken; aan welke criteria moet worden voldaan; en de fasering. De komende tijd worden richtlijnen voor evenementen en openbare ruimte nog verder ontwikkeld. Het Apcg heeft als belangenbehartiger, die overstijgend advies kan geven voor de brede doelgroep, hierin een belangrijke rol.

Daarnaast adviseren we over de implementatie van het VN-verdrag Handicap op de domeinen, zodat het beleid VN-proof wordt. Binnen het sociaal domein wordt door de gemeente meer ingezet op de ontwikkeling van algemene en collectieve voorzieningen in de wijk en passende zorg en begeleiding ter ondersteuning van het (langer) zelfstandig kunnen wonen. In deze transformatie van wonen, welzijn en zorg spelen maatwerk, keuzevrijheid en inclusie een rol. Ook werken we met de teams leefomgeving aan een toegankelijke woonomgeving.

Belangenbehartiging

Het Apcg is een collectieve belangenbehartigersorganisatie. Dit houdt in dat wij opkomen voor de *collectieve* belangen van onze achterban, nastreven dat hun belangen niet worden geschaad en dat eventuele knelpunten worden opgelost en het liefst voorkómen. Belangenbehartiging omvat alle terreinen van het dagelijks leven waarop mensen met een beperking belemmeringen ondervinden, en is gericht op alle organisaties in het veld, zoals gemeente, politiek, corporaties, maar ook horeca, winkels en vervoersorganisaties. In haar rol van belangenbehartiger beïnvloedt het Apcg het beleid door samenwerking en aansluiting te vinden bij deze organisaties en bestaande projecten, en op thema gezamenlijk op te trekken met achterban- en samenwerkingsorganisaties. Belangenbehartiging vindt ook plaats door via voorlichting en het verbeteren van de beeldvorming een draagvlak te creëren bij partijen en zo tot een gezamenlijke oplossing te komen, of door partijen met een gedeeld belang bij elkaar te brengen. Het Apcg speelt hierin een initiërende en verbindende rol. Het Apcg is nadrukkelijk geen individuele belangenbehartigersorganisatie.

Achterban

Het Apcg zet zich in voor inwoners uit Arnhem met een **fysieke, zintuigelijke of licht verstandelijke beperking, chronische ziekte en inwoners met een psychische kwetsbaarheid of een combinatie daarvan**. Deze achterban is diffuus en verspreid over de stad Arnhem. Het Apcg is geen vereniging met leden, maar voelt zich evenwel aangesproken al deze Arnhemmers in hun diversiteit te vertegenwoordigen. Nadrukkelijk moet worden vermeld dat hiertoe ook de mantelzorgers (tevens ervaringsdeskundigen) gerekend moeten worden. Zij spelen vaak een cruciale rol bij de zelfredzaamheid van een inwoner. We hebben aandacht voor kindspecifieke zaken bij hulpmiddelen en woonaanpassingen en toegankelijkheid.

Hoe gaat het Apcg dat doen?

Het ophalen van signalen is de kernactiviteit van het Apcg; via het meldpunt, maar ook actief zal zij de knelpunten op het gebied van zorg en participatie die onze achterban ervaart opsporen en inventariseren. Met behulp van de signalen kunnen we vervolgens in gesprek gaan met organisaties om verbeteringen te bewerkstelligen.

Het actief opsporen van signalen zal gebeuren door goede contacten met de achterban te onderhouden. Leden van onze klankbordgroep zijn bijvoorbeeld ook onze ogen en oren in de wijk. Daarnaast zullen wijkambassadeurs actief de wijk ingaan en aansluiten bij alles wat er al gebeurt in de wijk voor kwetsbare Arnhemmers. Dit kunnen koffietafels zijn, inloopmogelijkheden, jongerencentra, maar ook wijktafels en bewonersavonden. Hiervoor zal de samenwerking worden gezocht met organisaties in de wijk, zoals Rijnstad,

Ervaar MEE etc. Het is de bedoeling dat deze vrijwilligers ook aansluiting zullen vinden bij de teams leefomgeving en de sociale wijkteams.

De wijkambassadeurs zijn Apcg-vrijwilligers die door de organisatie worden opgeleid tot ambassadeurs in de wijk. Periodiek zullen de ambassadeurs hun bevindingen inbrengen bij het Apcg. Hier zullen de gegevens worden geïnventariseerd en geanalyseerd. Hierdoor zullen ook de vervolgtacties bepaald en uitgevoerd worden.

Deze signalen zullen worden gebundeld, geanalyseerd en doorgeleid naar de verantwoordelijke gremia, zoals de Gemeenteraad, gemeentelijke afdelingen, de Adviesraad Wmo, zorgaanbieders, welzijnsinstellingen, instellingen op gebied van werk, wijkteams of ondernemers. Deze organisaties zijn de gesprekspartners voor Apcg als het gaat om het behartigen van de belangen van onze achterban.

Het Apcg zal knelpunten onder de aandacht brengen van de genoemde organisaties op een wijze die het meeste effect sorteert in het bereiken van het gewenste resultaat. Wij hebben hiertoe een groot scala aan instrumenten ter beschikking, zoals adviezen, schouwingen, gesprekken met betrokken organisaties en ervaringsdeskundigen, (social) media, etc. Investeren in een goed relatienetwerk is ook van belang, regelmatig overleg en korte lijntjes met de partners kunnen erg effectief zijn.

Advies

In het kader van de verordening participatie en het integraal gehandicaptenbeleid, vraagt het college van B&W het Apcg advies op de voor het Apcg gebruikelijke terreinen, zoals participatie, voorzieningen en hulpmiddelen, mobiliteit, wonen en toegankelijkheid. Hiervoor verwijzen wij naar Bijlage A. Het Apcg kan conform deze nieuwe verordening ook uit eigen beweging aan het college advies uitbrengen. Het Apcg geeft ook advies aan de Raad.

Bureau van het Apcg

Het Apcg is een echte vrijwilligersorganisatie. De vermelde werkzaamheden zullen voornamelijk door de vrijwilligers worden uitgevoerd, ondersteund door beroepskrachten van het Apcg. Het Apcg zal zich hierbij vooral laten leiden door actuele, concrete knelpunten en verbeteringen in de leefwereld van onze achterban, en minder door de politieke agenda vanuit de gemeente. De capaciteit is nu eenmaal beperkt.

Om de werkzaamheden uit te voeren is professionele agogische en secretariële ondersteuning noodzakelijk. De beroepskrachten zullen inzetten op de volgende (hoofd)taken:

- Verzamelen, inventariseren en analyseren van knelpunten bij de achterban;
- Deze door te geleiden/in te brengen bij de gesprekspartners van het Apcg tezamen met de wijkambassadeurs (al dan niet voorzien van een advies);
- Goede contacten te onderhouden met al onze gesprekspartners (opbouw netwerk);
- Het netwerk van wijkambassadeurs op te bouwen, te onderhouden en hen te ondersteunen;
- Het organiseren van beeldvormingsactiviteiten (voorlichting, social media, schouwen);
- Gespreks- en overlegpartner van gemeente en andere organisaties over inclusief beleid en bijvoorbeeld het VN-verdrag;
- Bevorderen van toegankelijkheid van openbare gebouwen, winkels, evenementen en horeca;
- Het uitvoeren van het vrijwilligersbeleid van het Apcg.

Speerpunten in 2020

Binnen onze reguliere werkzaamheden (zie ook bijlage A) willen we in 2020 extra aandacht besteden aan:

- **Sociaal domein**
  - Monitoren uitvoering hulpmiddelen en implementatie taxivervoer tbv verbeterpunten; aandacht voor kindspecifieke zaken bij hulpmiddelen en woonaanpassingen; bijdragen aan de implementatie van het VN-verdrag op de verschillende domeinen; aandacht voor algemene, collectieve en preventieve voorzieningen in de wijk ter vergroting van de zelfredzaamheid (bijvoorbeeld maatjes voor mensen met LVB);
- **Toegankelijkheid**
  - Stedelijk en wijkoverstijgend – bijdragen aan het verbeteren van de toegankelijkheid van gebouwen (waaronder scholen), richtlijnen openbare ruimte en evenementen; toetsen richtlijnen prikkelgevoeligheid in de praktijk; bijdragen invoering omgevingswet¹ (informatie en communicatie zowel inhoudelijk als toegankelijkheid); toegankelijkheid voor ondernemers; aandacht voor kindspecifieke zaken bij evenementen;
  - In de wijken – vrijwilligers/inwoners in de wijk betrekken bij de teams leefomgeving en de wijkplannen; bekendheid vergroten in de wijken om wijkoverstijgende signalen op te halen voor belangenbehartiging; aandacht voor inclusieve speeltuinen in de wijken;
- **Inclusie**
  - Monitoren van de uitvoering van de inclusie-agenda; samenwerking met de gemeente in koplopersprogramma VNG 'Iedereen doet mee'; deelname aan 'Samen in Arnhem';
  - Sport en vrije tijd: stimuleren gelijkwaardige deelname aan vrijetijdsactiviteiten (zoals sport, cultureel, sociaal);
- **Beeldvorming**
  - Via beeldvorming bewustwording vergroten bij ondernemers, o.a sportscholen;
  - Positieve actie organiseren

---

¹ vereenvoudiging van wetten die zich richten op de fysieke omgeving, waarmee inwoners meer invloed krijgen op de omgevingsplannen

Bijlage A Ureninzet personeel

Producten	Doel	Inzet	Uren
Sociaal domein	<i>Wonen en leven in Arnhem</i> Het verbeteren van de toegang tot en gebruik van voorzieningen, hulpmiddelen, mobiliteit en wonen door signalen over de praktijk en leefwereld onder de aandacht te brengen bij gemeente, adviesraden etc.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Signalen inbrengen over leven (wonen, vervoer) in Arnhem met een beperking; ○ Input leveren tbv implementatie van VN-verdrag op de verschillende domeinen (koplopersprogramma) ○ Bevorderen (deelname aan) algemene, preventieve en collectieve wijkvoorzieningen (LVB) ○ Signalen verwerken mbt de toegang tot en gebruik van voorzieningen, diensten en hulpmiddelen; ○ Contact met sociale wijkteams 	9
Toegankelijk Arnhem	<i>Toegankelijke stad</i> Het verbeteren van de toegankelijkheid van gebouwen, openbare ruimte en evenementen en inclusie in algemeen beleid	<ul style="list-style-type: none"> ○ Betrokken bij verdere ontwikkeling richtlijnen en evaluatie van AST ○ Toetsen toegankelijkheid gebouwen, openbare ruimte, evenementen en informatie ○ Bijdragen aan voorbereiding Omgevingswet ○ Expertise toegankelijkheid tbv TLO's ○ Contact met ondernemers(platform) 	6
	<i>Toegankelijke en inclusieve wijk</i> Het verbeteren van de toegankelijkheid en leefbaarheid in de wijken	<ul style="list-style-type: none"> ○ Betrokken bij grote projecten in de wijk ○ Contact met teams Leefomgeving ○ Betrokkenheid bevorderen van inwoners met een beperking bij de wijkplannen ○ Bekendheid en zichtbaarheid in de wijken vergroten bij achterban 	4
Apcg als expertisecentrum	<i>Participatie van de achterban</i> Het betrekken van de achterban bij het beïnvloeden van de praktijk	<ul style="list-style-type: none"> ○ Meldpunt: informatie en signalen ○ Participatie doelgroep GGz en LVB ○ Contacten onderhouden met netwerkorganisaties in de wijk ○ Aansluiten bij wijkinitiatieven met 	5
	<i>Meedoen in de samenleving</i> Het bevorderen van de sociale inclusie en meedoen in de samenleving	<ul style="list-style-type: none"> ○ Monitoren inclusie-agenda ○ Bevorderen toegankelijke communicatie en informatie ○ Stimuleren gelijkwaardige deelname aan vrijetijdsactiviteiten ○ Inzet van ervaringskennis voor externe partijen 	4
Vrijwilligersbeleid	Werving en scholing	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ondersteunen van vrijwilligers ○ Coördinatie van ambassadeurs en vrijwilligers in de wijken 	4
Publiciteit en beeldvorming	Beeldvorming, PR	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nieuwsbrief, (social) media, website ○ Week van toegankelijkheid, overig 	7
	Scholenvoorlichting	Ongeveer 30 voorlichtingen per jaar	

Bedrijfsvoering		
Organisatie en bedrijfsvoering	Planning en control Interne communicatie Financiële administratie Persoonlijke ontwikkeling medewerkers	7
Uren		46
Totaal agogische uren per week		
Secretariaat	Secretariële werkzaamheden	10

Toelichting bij de urenbegroting

Vanaf 2020 geldt de AST. Daaruit komen een aantal extra taken voort voor onze organisatie. Een deel van de taken hebben we opgenomen in onze reguliere uren, maar er is ook nog een deel waarvoor wij geen ruimte hebben in de huidige begroting. Na de ratificatie van het VN-verdrag Handicap in 2016 is zowel de druk op Inclusie als Toegankelijkheid toegenomen. Met de uren ondersteuning bureau en de ervaringsdeskundigen die we nu hebben lukt het om ongeveer 5 grotere projecten te doen op jaarbasis, naast kleinere projecten en andere werkzaamheden. Als er meer projecten zijn dan hebben we ook meer uren nodig voor werving, scholing, ondersteuning en coördinatie van de vrijwilligers.

In rood is aangegeven wat eventueel aan externe partijen kan worden uitbesteed, wij vinden het wel belangrijk dat dit gebeurt en dat er ook ervaringsdeskundigheid bij betrokken wordt.

Wel binnen reguliere uren AST

Toegankelijk Arnhem

- Bijdragen aan de totstandkoming van het handboek van toegankelijkheid OR; hoofdlooproutes; opbrekingen (tijdelijke voorzieningen);
- Richtlijnen toegankelijkheid evenementen en festivals;
- Draaiboek gemeentelijke events;
- 5 grotere projecten met PvE of Ontwerpatelier;

Koploperprogramma Inclusie

- Implementatie VN-verdrag op de verschillende domeinen, zoals Wmo, wonen, vervoer, werk en inkomen, etc (afhankelijk van hoe dat ontwikkeld wordt);

Extra werkzaamheden AST

Uitvraag OR en Vastgoed 2020:

- 10 – 15 projecten OR
- 3 bewustwordings sessies OR
- 2 halve gebouwen + eindschouw gebouwen rapport + 9 gebouwen bestaande bouw

	Aantal projecten - uren	Totaal pj	pw	
Projecten openbare ruimte	10 x 28	280	6	pm
Projecten openbare gebouwen	2 halve	28	0,5	2020
Bestaande bouw	9 x 12	108	2,5	10 jr
Rapport	7 x 4	28	0,5	2020
Werving en scholing			3	pm
Subtotaal			12,5	

Op projectbasis

Bewustwordingssessies OR	3 x 20 (a 80)	60 uur		
--------------------------	---------------	--------	--	--

Eventuele wensen gemeente

In de AST wordt het bijdragen aan het maken van de folder genoemd. Daarnaast is er de wens om bij te dragen aan de implementatie van het draaiboek bij de gemeente en bewustwordingssessies voor ondernemers. Dit omdat de toegankelijkheidsvoorwaarden door de ondernemers zelf moet worden opgepakt, itt tot OR en vastgoed waar we structureler en anders bij de uitvoering betrokken zijn.

Inclusie in Arnhem	Inclusie		0,5	?
Evenementen/Ondernemers/ Bewustwording & voorlichting	Implementatie draaiboek gemeente, folder + bewustwordingssessies en kennisoverdracht naar ondernemers		1,5	2020
Subtotaal			2	

Bijlage B Samenwerking en achterban(organisaties)

- Vrijwilligers Apcg (45)
- Klankbordgroepleden Apcg (50)
- Reumapatiëntenvereniging Arnhem (RPVA)
- Nederlandse Vereniging Autisme (NVA)
- Bijzonder in Arnhem
- Alzheimer Nederland
- Hersenletsel.nl
- Epilepsievereniging
- Longfonds
- PAL (polyartrose lotgenoten)
- Nierpatiëntenvereniging
- Multiple Sclerose vereniging
- VSN (Vereniging Spierziekten Nederland)
- Diabetesvereniging
- Stichting Pijn-Hoop
- BOSK (4 verenigingen)
- Oogvereniging Nederland
- Nederlandse Vereniging voor Slechthorenden (NVVS/Hoormij)
- Cliëntenraden Ribw, Pro persona, Iriszorg, Woonzorgnet
- Meldpunt mantelzorg en vrijwillige thuiszorg Arnhem
- VTA (werkgroep verzet tegen armoede)
- Stichting Intermobiel
- Ervaar MEE Arnhem
- Vitale Verbindingen
- Straatzaken
- SAG (Samenwerkingsverband Autisme Gelderland)
- Adviesraden Arnhem (Wmo, Werk en Inkomen en Jeugdhulp)
- Cliëntenraad Rijnstad
- Stichting Arnhemse Ouderen
- Mee Gelderse Poort
- Zorgbelang Inclusief
- Partners In de Weerd